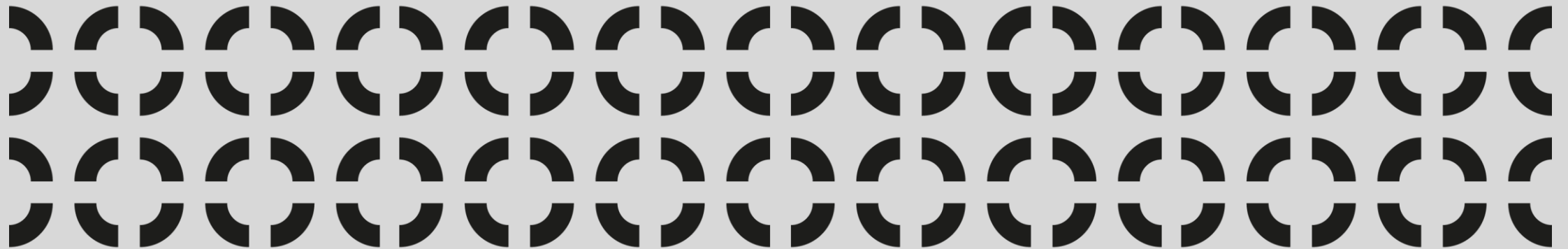

Könsbaserad medlemsantagning i föreningarna

Niko Ferm

Agenda

- Snabbgenomgång 2015->2018
- Lagstiftningsbakgrund
- AUS stadgar – bakgrund
- Hur stödjer AUS
- Vad kan man göra
- Remissdebatt

Snabbgenomgång 2015->2018

- Föreningarnas medlemsantagning baserad på kön har redan länge väckt diskussion i Otnäs. Före Aalto och regelbundet efteråt
- 20.5.2015 framfördes en kläm i AUS delegation
  - Genom att godkänna denna kläm ålägger delegationen styrelsen att för delegationen lägga fram en utredning om hur...
    - AUS ekonomiskt stödjer föreningar med diskriminerande strukturer (t.ex. uthyrning av lokaler, verksamhetsbidrag)
    - AUS eget regelverk beaktar en jämlik behandling av alla
    - AUS huvudkontor och styrelse för fram diskriminerande klubbars verksamhet i sin egen verksamhet (presenterar källarlokalerna för gäster osv.) Syftet med denna utredning är att ta fram information dels om de AUS-stödda strukturer som möjliggör diskriminering, dels om de medel med vilka AUS kunde visa att studentkåren inte accepterar diskriminering i Aaltogemenskapen.
  - Utgående från informationen i utredningen kan delegationen under hösten debattera möjliga åtgärder för att avskaffa stödet för diskriminerande strukturer.

Snabbgenomgång 2015->2018

- I verksamhetsplanen för 2016 tog AUS upp en mer omfattande utredning om diskriminering:

För tillfället finns ingen heltäckande uppfattning av jämlikhetssituationen i Aaltogemenskapen. En omfattande utredning genomförs och tar fasta på olika former av jämställdhet samt eventuella problem i anknytning till dem. Fortsatta åtgärder vidtas utgående från resultatet av utredningen.

Rapporten om jämlikhetsenkäten färdigställdes i slutet av år 2016 och presenterades för delegationen år 2017:

<https://inside.ayy.fi/download/attachments/24608795/AYY-yhdenvertaisuusraportti-2016.pdf?version=1&modificationDate=1489486383000&api=v2>

Sammandrag:

Frågor som särskilt lyftes fram gällde jämställdheten mellan könen samt deltagandets koppling till språk och kultur och hur deltagandet kan stärkas.

man önskar att studentkåren

- 1) upprätthåller en öppen diskussion
- 2) ingriper i missförhållanden som upptäcks
- 3) informerar och ordnar kampanjer om olika jämlikhetsteman
- 4) ordnar mångsidiga evenemang riktade till många typer av målgrupper
- 5) betonar jämlikheten i sin verksamhet

Snabbgenomgång 2015->2018

- Studenternas välbefinnande och jämlikhet togs in i kontorets program år 2017

AUS har en aktuell bild av välbefinnandet bland Aaltostudenterna. Alla ämnesföreningar inom AUS förstår sin roll i att bidra till studenternas välbefinnande och förebygga diskriminering, och har verktyg för att ta itu med detta.

- Situationen 2018 – kort analys

Efter år 2015 har frågan ofta varit på tapeten inom AUS. AUS har ändå inte vidtagit några konkreta åtgärder. Samtidigt:

Flera klubbar har ändrat sitt handlingsätt när det gäller könsbaserade medlemskriterier

Ämnet diskuteras regelbundet i gemenskapen och diskussionen verkar vara konstruktiv

AUS bör ytterligare satsa på välbefinnande och likabehandling

Lagstiftningsbakgrund

- I Finland förbjuds diskriminering bland annat i grundlagen, strafflagen, jämställdhetslagen och den diskrimineringslag som trädde i kraft 2004 och reviderades 2014.
- Enligt 6 § i diskrimineringslagen: Ingen får diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan.
- Bestämmelser om förbud mot diskriminering på grund av kön och bestämmelser om främjande av jämställdhet mellan könen finns i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986)

Med diskriminering på grund av kön avses i jämställdhetslagen att kvinnor och män försätts i olika ställning på grund av kön. Med försättande i olika ställning avses främst beviljande av olika förmåner eller rättigheter eller påförande av vissa skyldigheter, begränsningar eller belastningar för endast män eller kvinnor. Med förbjuden diskriminering avses också en åtgärd eller ett förfaringsätt som leder till att kvinnor och män i praktiken missgynnas på grund av sitt kön, även om åtgärden eller förfaringsättet skulle vara skenbart neutralt.

Lagstiftningsbakgrund

- Enligt 9 § 3 mom. i jämställdhetslagen anses godkännande av antingen enbart kvinnor eller enbart män som medlemmar i en annan förening än en egentlig arbetsmarknadsorganisation inte vara diskriminering på grund av kön, om detta grundar sig på en uttrycklig bestämmelse i föreningens stadgar. Om föreningen är en annan organisation som bevakar en yrkesgrupps intressen förutsätts dessutom att organisationen strävar efter att uppfylla ändamålet med lagen.

Lagstiftningsbakgrund

- Enligt 13 § 2 mom. i grundlagen har var och en föreningsfrihet. Föreningsfriheten innefattar rätt att utan tillstånd bilda föreningar, höra till eller inte höra till föreningar och delta i föreningars verksamhet. Den fackliga föreningsfriheten och friheten att organisera sig för att bevaka andra intressen är likaså tryggad. Föreningsfriheten ger dock inte en individ rätten att bli medlem i vilken förening som helst.
- Grunden för föreningsfriheten är föreningarnas interna självbestämmanderätt och handlingsfrihet, föreningsautonomin. På grundval av sin självbestämmanderätt har en förening i princip rätt att fritt ordna sin organisation och övriga interna angelägenheter. Således kan föreningar godkänna vilka stadgar de vill och välja sina medlemmar i enlighet med dem. (RP 309/1993 rd)

Sammandrag av lagstiftningen

- För jämställdhetslagens del kan konstateras att det krävs en särskild bestämmelse i föreningens stadgar ifall föreningen vill förhindra att antingen kvinnor eller män blir medlemmar.

AUS regelverk (allmänt)

- Delegationens ordförande gjorde år 2015 en tolkning av AUS stadgar med fokus på jämlikhet.
- I 3 § i förvaltnings- och ekonomireglementet konstateras att studentkåren följer principerna för god förvaltning, varav en är jämlikhetsprincipen
jämlikhetsprincipen (ingen får försättas i en ojämlik ställning på grund av någon orsak som gäller personen)

AUS regelverk (föreningsreglementet)

- Enligt 1 § Allmänt i föreningsreglementet
I AUS föreningsregister godkänns föreningar vars syfte och verksamhetsätt följer lag och god sed, och som förenar AUS studerande.
- Föreningar i den första förteckningen får inte begränsa studentkårsmedlemmarnas möjligheter att gå med, med undantag för körer, orkestrar samt genom delegationsbeslut eventuella också andra föreningar.
- En förening i den andra förteckningen vars syfte och verksamhet följer lag och god sed, som förenar AUS studerande genom studentverksamhet och där studentkårsmedlemmar är aktiva ska upptas i studentkårens andra förteckning.

AUS stöd (föreningsreglementet)

- **Förmåner för föreningar i den första förteckningen**
  - Möjlighet att ansöka om verksamhetsbidrag.
  - Möjlighet att hyra skåpbil och evenemanglokaler av studentkåren.
  - Möjlighet att delta i förhandsbokningen av skåpbilen och evenemanglokalerna.
  - Möjlighet att hyra klubbrum och förråd av studentkåren.
  - Kontors- och it-tjänster, föreningsutbildning och rådgivning.
- **Föreningar i den andra förteckningen**
  - En förening som upptagits i den andra förteckningen har möjlighet till samma förmåner av studentkåren som en enskild studentkårsmedlem, och dessutom kontors- och it-tjänster, föreningsutbildning och rådgivning.
  - En förening i den andra förteckningen kan av grundad anledning hos studentkåren ansöka om klubbrum och lager samt tillstånd att delta i förhandsbokningen av föreningslokaler. Vid beviljandet av dessa förmåner beaktas föreningens medlemsstruktur, öppenheten samt verksamhetens omfattning och nytta för Aaltogemenskapen.
- Utöver dessa stöd kan AUS samarbeta med föreningar i föreningsregistret i fråga om evenemang eller annan verksamhet.

Vad kan AUS göra med föreningarna?

- Hålla igång diskussionen med föreningarna och tillsammans försöka hitta en lösning på situationen (det gör vi i vilket fall som helst)
- AUS kan i föreningsreglementet införa striktare kriterier för vilka föreningar som tas in i registret eller striktare villkor för sina tjänster
  - T.ex. ska inte könet anges som ett medlemsvillkor i föreningarnas stadgar. Dessutom ska föreningarna i en årlig enkät kunna bevisa på vilket sätt de främjar principerna för en jämlik och likvärdig verksamhet
- AUS kan sluta ge synlighet åt eller på andra sätt samarbeta med föreningar som verkar utse sina medlemmar enligt kön.
  - Innan samarbetet avbryts ska föreningen emellertid ges en möjlighet att bli hörd

Remissdebatt

Avsikten med remissdebatten är att få en uppfattning av hur delegationen vill att AUS går vidare i den här frågan. Det gäller att förstå att vi nu vill ha riktlinjer för beredningsarbetet, inte ett slutgiltigt beslut

Remissdebattens förlopp:

1. Remissdebatten inleds med gruppernas anföranden som förberetts på förhand
2. Efter anförandena kan de kommenteras
3. Omröstning I
4. Omröstning II
5. Avslutningsanföranden

Förhandsfrågor till delegationsgrupperna

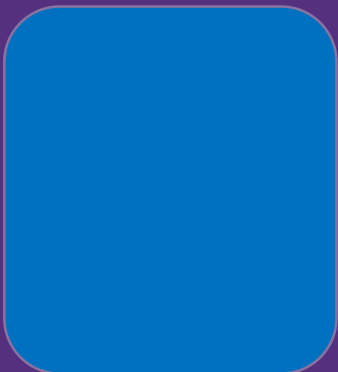
- Vad vill ni att AUS gör åt föreningar inom studentkåren som har en starkt könssegregerad verksamhet?
- Anser ni att AUS i sitt föreningsreglemente ska införa striktare principer i anslutning till kön och jämlik verksamhet?
- Hur snabbt önskar ni att AUS avancerar i ärendet?

Remissdebatt I

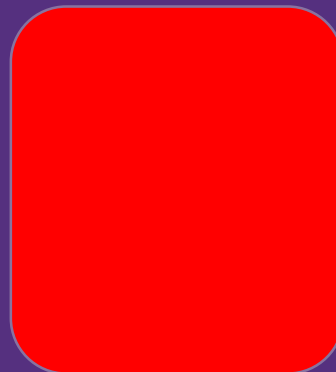
- Ska AUS införa striktare bestämmelser i föreningsreglementet för föreningar i den andra förteckningen för att förbättra jämlikheten i Aaltogemenskapen?

OBS! Kräver att ändringarna i reglementet godkänns av delegationen

i större utsträckning
även om andra
eventuella
jämlighetsrelaterade
aspekter

Inledningsvis endast
om kön

AUS ska inte göra
föreningsreglementet
striktare

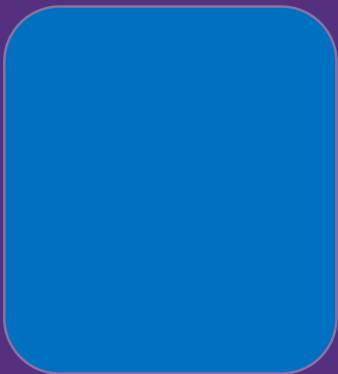

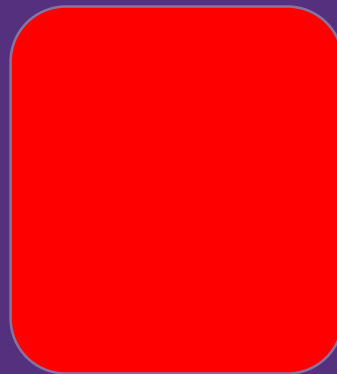
Remissdebatt II

- Hur snabbt ska AUS föra ärendet framåt

Så snabbt som möjligt

Under det här året

Med ett års övergångstid

